

KANDIDÁTSKÁ DISERTAČNÍ PRÁCE

Podplukovník ing. Václav Jóna obhájil dne 21. března 1972 kandidátskou disertační práci na téma:

„Studie požadavků na přípravu velitelů motostřeleckých a tankových jednotek k velení v podmínkách soudobého boje“.

Ve své práci zkoumal taktickou přípravu jako vyučovací disciplínu s cílem

— ukázat vliv úlohy jednotek v soudobém boji a požadavků soudobého boje na přípravu posluchačů k velení motostřeleckým a tankovým jednotkám,

— zdůvodnit, jak tato příprava ovlivní základní učební dokumentaci katedry, obsah a metodiku výuky předmětu všeobecná taktika,

— naznačit na jaké problémy položit důraz při hledání cest k realizaci metodiky výuky.

Disertační práce je rozdělena do pěti hlav.

Hlava I pojednává o úloze motostřeleckých a tankových jednotek v soudobém boji a názorech západních teoretiků na místo a úlohu jednotek v boji.

V hlavě II jsou analyzovány otázky vlivu soudobého boje na přípravu posluchačů k velení motostřeleckým a tankovým jednotkám s důrazem na jejich přípravu k samostatnosti, s přihlédnutím k častým změnám v hlavních druzích bojové činnosti. Jsou zde stanoveny požadavky na optimalizaci velení jednotkám a jsou ukázány hlavní charakteristické rysy přípravy našeho potenciálního nepřítele k velení jednotkám.

Obě hlavy tvoří výchozí hlediska studie pro stanovení požadavků na komplexnost taktické přípravy a vztahu teoretické a praktické přípravy.

Hlava III zdůrazňuje rozhodující vliv výchovy při přípravě velitelů. Disertant zde řeší otázky vztahu a výchovy, klade důraz na znalost osobnosti posluchače jako základního předpokladu k úspěšné výchově a zabývá se realizací základních principů výchovy v přípravě velitelů. V závěru poukazuje na rozhodující místo ideové výchovy při formování osobnosti velitele a při vytváření morálně politických, bojových a psychologických vlastností nutných k velení v soudobém boji.

Hlava IV tvoří teoretický základ disertační práce zkoumáním obsahu pojmu velení jednotkám a jeho vlivu na komplexnost taktické přípravy. Zde rozebře taktický systém velení s cílem dokázat, že požadavky vytyčené v hlavách I, II a III jsou v souladu s tímto systémem. Hlavním posláním této části práce je určit ty činnosti v metodice práce velitele jednotky, na které je třeba podle názoru disertanta

seustředit při výuce hlavní pozornost. Využívá k tomu i metody síťové analýzy. Síťový graf a vstupní data pro počítač CELLATRON uvádí v přílohách studie. Závěry této části práce zdůrazňují význam všestranné připravenosti osoby velitele, důležitost bojového výcviku, materiálního a technického zabezpečení pro úspěšné plnění úkolů v boji.

V hlavě V, která tvoří závěrečnou část práce autor uvádí některé dílčí názory na to, jak by se měl projevit vliv dříve vytyčených požadavků na přípravu posluchačů k velení v podmínkách soudobého boje v metodice výuky taktické přípravy a v požadavcích na vybudování odpovídající materiální základny. Disertant v této části zdůrazňuje skutečnost, že přístup k racionalizaci výuky nesmí být otázkou módnosti, ale záležitostí cílevědomé a systematické pedagogické práce, zaměřené na důsledné spojování teorie s potřebami bojové praxe. Do této části práce zahrnul metodické zkušenosti a některé vlastní názory na realizaci metodiky výuky všeobecné taktiky a vybudování materiální základny k prohloubení polní výuky.

Autor zde uvedl i ideový návrh na vybudování speciální učebny velení motostřeleckým jednotkám, který se stal základem pro seriovou výrobu těchto učeben OZ 026 Sternberk. Uvádí též návrh na vybudování taktického cvičiště a využití pivků psychologického cvičiště, které se podle jeho názoru musí stát součástí každého taktického průpravného cvičiště, má-li být příprava budoucích velitelů maximálně přiblížena bojovým podmínkám.

Návrhy na budování materiální základny vycházejí z požadavků na intenzifikaci výuky, aby v určeném čase mohlo aktivně velet maximální množství účastníků zaměstnání. To umožňuje podle autora řešit do určité míry rozpor mezi narůstajícím množstvím požadavků na znalosti, dovednosti a návyky velitelů a nedostatkem času na výuku a výcvik.

Závěrem studie disertant ukazuje, že prohloubení polní výuky se musí projevit v celém systému taktické přípravy a naznačuje, jak se odrazí tyto požadavky v cílech, obsahu a metodickém zaměření učebních programů.

Uvedená disertační práce je určitou analýzou a zobecněním zkušeností z výuky na 1 F VA AZ a Vyšším vojenském učilišti OJ ve Vyškově. Autor práce využívá též poznatků ze zahraničních vojenských škol podobného zaměření, především z SSSR. Některé podklady získal též statistickým vyhodnocením, dotazníkovou akcí u velitelů jednotek ve vojscích a síťovou analýzou rozhodovacího procesu velitele. Disertant nesleduje v práci cíl rázem změnit dosavadní způsob výuky taktické přípravy, zdůrazňuje však, kde je třeba vidět v taktické přípravě hlavní těžiště a jak v ní řešit rozhodující úkoly. Svou prací chce doplnit a zracionalizovat systém výuky taktické přípravy, zkvalitnit učební programy, prohloubit polní a metodickou přípravu budoucích velitelů.

Disertační práce obsahuje 176 stran a 24 příloh. Je uložena v Ústřední tajné knihovně VA AZ pod evidenčním číslem T 1454 v Brně, Leninova 75.

—vm—